

Posudok habilitačnej práce Princíp sociálnej spravodlivosti v právnom poriadku Slovenskej republiky (reflexie v sociálnej práci).

Autor: Dr.h.c. JUDr. Ing. Vlastimil Vicen, PhD.

Oponent: prof. Ing. Mgr. Libuša Radková PhD.

Odbor: Sociálna práca

Aktuálnosť témy:

Téma spravodlivosti je aktuálna nielen v odbore právnych disciplín, ale je významnou témou aj pre sociálnu prácu..

Cieľom práce

je podľa autora analýza pojmu „princíp spravodlivosti“ vo svetle všetkých súvislostí, ako napr. teoretických, analytických, komparatívnych, empirických, dejinných a pod. Sekundárnymi cieľmi práce je uvažovanie o princípe spravodlivosti z hľadiska úvah de lege lata a de lege ferenda, t.j. analýza tak právneho status quo a právnej úpravy pro futuro.

Obsah a forma práce:

Bazálnym predmetom habilitačnej práce je analýza *principu spravodlivosti* v právnom poriadku Slovenskej republiky v reflexii na sociálnu prácu. Spracované dielo je z hľadiska obsahu rozčlenené do viacerých kapitol, resp. podkapitol, ktoré na seba nadväzujú. Vo väčšine prípadov je výskum aplikovaný spôsobom, kedy sa postupuje od všeobecných problémov (napr. definovania určitého pojmu) k osobitným problémom (napríklad hodnoteniu príslušných častí právnych rozhodnutí).

Práca je tematicky určitým prienikom práva a sociálnej práce. Autor sa spočiatku zaoberá pojmom spravodlivosti zo všetkých hľadísk, analyzuje tento pojem v rámci historicko-filozofických súvislostí v diele Platóna, Aristotela a novovekých koncepcií. Zaoberá sa rôznymi „druhmi“ spravodlivosti, legálnou spravodlivosťou, morálnou spravodlivosťou, sociálnou, transcendentálnou, politickou spravodlivosťou, formálnou a materiálnou spravodlivosťou, rozdeľovacou a vyrovnávacou spravodlivosťou, reštitučnou spravodlivosťou a retributívnou spravodlivosťou. V ďalšej časti sa zamerá na sociálnu spravodlivosť v slovenskom právnom poriadku, v občianskoprávnej a trestoprávnej legislatíve ako aj

v ďalších právnych odvetviach, ako sú pracovnoprávna, obchodnoprávna a ústavoprávna legislatíva. Ďalej sa zaoberá legálnou spravodlivosťou v justícii, právom na spravodlivý súdny proces. Pre sociálnu prácu je najvýznamnejšia štvrtá kapitola, kde sa autor zamerail na problém sociálnej spravodlivosti v teórii a právnej regulácii sociálnej práce.

Výskum:

V habilitačnej práci boli využité diferentné metódy výskumu, ako napríklad metóda analýzy, metóda syntézy, metóda abstrakcie, metóda komparácie, či metóda empirie. Použitá je tiež metóda komparatívnej analýzy v porovnávaní právneho poriadku a predmetu sociálnej práce.

Väčšina spomenutých vedeckých metód je aplikovaná prierezovo v obsahu celej práce a v závislosti od skutočnosti, kde si to potreby vedeckého výskumu vyžadovali. Zámerom autora bolo predložiť vedecké závery, z ktorých vyplýva maximálna miera pravdivého vedeckého poznania.

Analýza princípu spravodlivosti potvrdila hypotézu z úvodnej časti práce, že táto problematika je aktuálna a komplikovaná téma. Myšlienka spravodlivosti je tvárna idea, ktorá je obsahovo determinovaná niekoľkými okolnosťami, ako napríklad historickým obdobím, prípadne miestnymi zvyklosťami. V súčasnom spoločenskom prostredí sa od princípu spravodlivosti predovšetkým vyžaduje, aby bol vo sfére aplikačnej praxe efektívny. Objekt skúmania, t. j. princíp spravodlivosti, bol analyzovaný z mnohých hľadísk. V tejto spojitosti môžeme uviesť napríklad dejinné hľadisko, filozofické hľadisko, praktické hľadisko, či hľadisko spočívajúce v hodnotení súdnych rozhodnutí.

Použité zdroje

Pri písaní práce čerpal autor z relevantných zdrojov, ktoré zodpovedajú postupom, ktoré si zvolil, totiž osvetliť pojem spravodlivosti zo všetkých v úvode spomenutých hľadísk v kontexte historickom i súčasnom.

. Otázka a pripomienky:

V obsahu práce sa nezhoduje názov druhej kapitoly so skutočným názvom použitým na príslušnom mieste v texte. Sme toho názoru, že autor síce precízne osvetlil pojem spravodlivosti

v právnom poriadku Slovenskej republiky, avšak reflexie tohto pojmu v sociálnej práci nie sú dostatočne do hĺbky prepracované. Keďže touto problematikou sa autor zaoberá najmä v štvrtej kapitole, očakávali by sme v tejto kapitole kompaktnejšie prepracovanie pojmu spravodlivosti z hľadiska sociálnej práce. Autor sa obmedzil na akési taxatívne vymenúvanie zákonných noriem, dotýkajúcich sa sociálnej práce bez alebo s nedostatočným fokusom na pojem spravodlivosti či sociálnej spravodlivosti. Precízne analyticko syntetické či komparatívne postupy, ktoré predviedol v prvých troch kapitolách, akoby pri reflexiách v sociálnej práci určitým spôsobom zaostávali.

Otázka: Ako ponímate aplikáciu princípu spravodlivosti v konkrétnych teóriách a metódach sociálnej práce?

Záver:

Práca je pokusom o prienik poňatia princípu spravodlivosti z hľadiska práva a sociálnej práce. Táto náročná téma nebola podľa oponentky celkom dokonale uchopená, práca má určité rezervy najmä z hľadiska sociálnej práce. Jednako sa po zodpovedaní otázok oponenta prikláňam k názoru, aby komisia odporučila vedeckej rade VŠZaSP sv. Alžbety túto prácu prijať a po úspešnej obhajobe udeliť uchádzačovi titul docent v odbore sociálna práca.

Bratislava, 15.12.2019